Gemeenschappelijke regeling werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek

Begroting 2027

Herziene begroting 2026

Meerjarenraming 2027-2030

Inhoud

1. Voorwoord ... 4
2. Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2027 – 2030 ... 5
   2.1. Algemene kaders en uitgangspunten ... 5
3. Herziene begroting 2026 ... 6
4. Beleidsbegroting ... 7
   4.1. Programmaplan ... 7
   4.2. Module A 'Wet sociale werkvoorziening' ... 8
      4.2.1. Wat willen we bereiken? ... 8
      4.2.2. Wat gaan we daarvoor doen? ... 8
      4.2.3. Wat mag het kosten? ... 9
   4.3. Module B 'Participatie-voorziening nieuw-beschut werken' ... 11
      4.3.1. Wat willen we bereiken? ... 11
      4.3.2. Wat gaan we daarvoor doen? ... 11
      4.3.3. Wat mag het kosten? ... 12
   4.4. Module C 'Re-integratie' ... 14
      4.4.1. Wat willen we bereiken? ... 14
      4.4.2. Wat gaan we daarvoor doen? ... 14
      4.4.3. Wat mag het kosten? ... 15
   4.5. Programma 'Overhead' ... 17
      4.5.1. Overzicht van de kosten van overhead ... 17
   5. Paragrafen ... 18
      5.1. Inleiding ... 18
      5.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 18
      5.3. Onderhoud kapitaalgoederen ... 19
      5.4. Financiering ... 19
      5.5. Bedrijfsvoering ... 20
      5.6. Verbonden partijen ... 21
6. Financiële begroting ... 22
   6.1. Overzicht van baten en lasten ... 22
   6.2. Uiteenzetting van de financiële positie ... 24
      6.2.1. Geprognosticeerde balans ... 24
      6.2.2. Investeringen ... 25
      6.2.3. Financiering ... 25
      6.2.4. Reserves ... 26
      6.2.5. Voorzieningen ... 28

6.2.6. EMU-saldo 28
6.2.7. Overzicht per taakveld 28
7. Bijlage 1: Bijdragen per gemeente 29

1. Voorwoord

Bijgaand vindt u de begroting met een herkenbaar patroon van de gebruikelijke financiële stromen maar tegelijkertijd met de zichtbare contouren van de veranderingen, voortkomend uit de vastgestelde toekomstvisie en implementatieplan van de GR KDB. Nadat in december 2024 het uitvoeringsplan is vastgesteld kon Provalu in 2025 volop starten met het inzetten van de veranderingen die moeten uitmonden in het geschetste beeld voor 2030.

De waarde van de infrastructuur van werk-ontwikkelbedrijven, om mensen met een ondersteuningsbehoefte blijvend aan werk te helpen, wordt landelijk erkend én extra ondersteund.
Met een tweetal financiële injecties, met een looptijd van 10 jaar, ondersteunt Den Haag de gemeenten en haar uitvoeringsorganisaties om de noodzakelijke transitie naar de werk-ontwikkelbedrijven van de toekomst mogelijk te maken. Het feit dat wij binnen de GR-KDB gemeenten al tot visievorming én uitvoeringsplannen zijn gekomen geeft ons ruimte ook al over de datum van 2030 heen te kijken.

Voor nu wordt er hard gewerkt aan de vier, in het uitvoeringsplan geschetste hoofdthema's waarlangs de doorgroei naar het gewenste ontwikkelbedrijf vorm moet krijgen. Daarbij wordt ook de interne organisatie van Provalu herzien. In lijn met de toekomstige rol van Provalu is de hoofdstructuur aangepast en is ontwikkeling als centrale pijler in de organisatie gepositioneerd. In 2026 zijn het hernieuwde managementteam en bijbehorende afdelingen operationeel en opgelijnd om de ontwikkel- en re-integratietaken verder uit te bouwen.
Ook zal in 2026 de businesscase aangaande de voorgenomen verbouwing aan het bestuur worden voorgelegd. Het pand aan de Nijverheidsweg in Voorhout, eigendom van de GR-KDB, is toe aan grondig groot onderhoud en vraagt, zeker met het oog op de toekomstige ontwikkelingen, aanpassing en modernisering. Aan de gewenste verbouwplannen wordt nu gewerkt. Los van de wensen en mogelijkheden die hierin worden verwerkt, zijn begrotingstechnisch de geraamde noodzakelijke aanpassingen aan onder meer installatie en onderhoud in deze begroting al meegenomen.

Tenslotte verdient ook de realiteit de aandacht. De begroting wordt geschreven in een tijd dat internationale ontwikkelingen zich snel achter elkaar opvolgen. Of dit nationaal implicaties gaat hebben, bijvoorbeeld op de economie en de arbeidsmarkt, valt nu niet te overzien. Provalu bouwt echter een organisatie die flexibel is en kan meebewegen. Dit is ook zonder (internationale) ontwikkelingen het geval. Zo zien we dat met een andere dan verwachte instroom het aantal geplande tijdelijke dienstverbanden van mensen uit het doelgroep-register achterblijft bij de verwachting. De prognose is voor deze begroting dan ook bijgesteld, voor de komende jaren gaan wij weer uit van de aanvankelijk geplande omvang; dit door onder meer te bezien of de inzet van het instrument van tijdelijke dienstverbanden (gecombineerd met een leer-ontwikkeltraject) uitgebreid kan worden naar een bredere doelgroep.

Oegstgeest heeft eind 2025 aangegeven per 1 januari 2027 uit te treden uit Module A van de Wsw als deelnemende gemeente, maar deze dienstverlening wel te willen inkopen bij de GR KDB. In 2026 wordt door een externe register accountant onderzocht wat hiervan de financiële en organisatorische consequenties zijn.

Provalu blijft zich ontwikkelen, ook in de komende jaren, ten gunste van de deelnemende gemeenten en ten behoeve van de groep mensen die onze ondersteuning nodig hebben om ook voor hun de waarde van werk mogelijk te maken.

Rinco Knoop, directeur

2. Financiële kaders en uitgangspunten begroting 2027 – 2030

2.1. Algemene kaders en uitgangspunten

Voor de begroting 2027 hanteert de GR KDB de volgende algemene kaders en uitgangspunten:

- De in de financiële overzichten opgenomen vergelijkende cijfers van 2025 zijn gebaseerd op de concept jaarrekening 2025 van de GR KDB.

- De specifieke uitkeringen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening en participatievoorziening beschut werken zijn voor de in de financiële overzichten opgenomen vergelijkende cijfers (realisatie 2025 en herziene begroting 2026) aangepast naar de septembercirculaire van 2025. Deze aanpassingen hebben geleid tot een verschuiving tussen de specifieke uitkeringen en de aanvullende gemeentelijke bijdrage. De begroting van 2027 is eveneens gebaseerd op de septembercirculaire van 2025.

- Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de specifieke uitkeringen opgenomen in de begroting 2027 in de toekomst nog zullen stijgen met de Loonprijsontwikkelingen, wat op zijn beurt leidt tot een verlaging van de “Aanvullende gemeentelijk bijdrage”.

- Voor de begroting hanteert de GR KDB in beginsel als uitgangspunt de “Financiële kaderstellingen gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden voor begrotingen 2027”. Op basis hiervan bedraagt de geadviseerde prijsindexatie voor 2027 4,53% voor personele lasten en 2,6% voor materiële lasten. Aangezien de door het CPB verwachte loonontwikkeling voor 2027 5,7% bedraagt, is dit percentage als uitgangspunt genomen bij het opstellen van de begroting voor 2027. Wij verwachten dat dit een realistischer beeld geeft dan de eerder genoemde geadviseerde prijsindexatie van 4,53%. Voor materiële lasten is wel de geadviseerde prijsindexatie voor 2027 van 2,6% toegepast. De loonindexatie voor de uitvoeringsorganisatie wordt niet gelijkgetrokken aan de FKGR.

- Per doelgroep zijn hierna de afgesproken budgetten (absoluut in duizenden euro’s) voor de begeleiding door Provalu volgens de herziene begroting 2026 en begroting 2027 opgenomen:

(in duizenden euro’s)	Module A Wsw	Module B Beschut	Module C DGI*	Module C Werkfit	Totaal
Netto begeleidingskosten Provalu begroting 2027	***-776***	***-364***	***27***	***-90***	***-1.203***
Netto begeleidingskosten Provalu herziene begroting 2026	***-734***	***-344***	***25***	***-85***	***-1.138***
Netto begeleidingskosten Provalu realiteit 2025	*-715*	*-335*	*26*	*-83*	*-1.107*

- Daarnaast voert Provalu de re-integratie uit voor de GR KDB en wordt het management van de GR KDB door Provalu ingevuld.

3. Herziene begroting 2026

De impact van de herzieningen op de begroting van 2026 is hierna opgenomen.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	**Begroting 2026**	**Herziene begroting 2026**	**Verschil**
Lasten per module			
Wet sociale werkvoorziening	-16.648	-17.088	439
Participatie-voorziening beschut werken	-4.062	-4.090	29
Re-integratie	-4.775	-4.367	-408
Overhead	-627	-600	-27
Totaal lasten	**-26.112**	**-26.145**	**33**
Baten per module			
Wet sociale werkvoorziening	16.738	17.123	-385
Participatie-voorziening beschut werken	4.084	4.099	-15
Re-integratie	4.801	4.376	425
Totaal baten	**25.622**	**25.598**	**24**
Saldo van lasten en baten	**-490**	**-547**	**57**
Toevoegingen aan reserves	0	700	-700
Onttrekkingen aan reserves	490	547	-57
Gerealiseerd resultaat	**0**	**700**	**-700**

De lasten van de module ‘Wet sociale werkvoorziening’ nemen toe met € 439.000. De toename kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

De mutatie van de bruto loonkosten ten opzichte van de primaire begroting 2026 (- € 568.000) wordt veroorzaakt doordat de uitstroom van het aantal dienstverbanden hoger is dan waarmee in de begroting 2026 rekening was gehouden (+ € 735.000) en de gestegen loonkosten per fulltime equivalent (- € 1.303.000).

- De mutatie van de kosten begeleid werken ten opzichte van de primaire begroting 2026 (+ € 129.000) wordt veroorzaakt doordat het aantal dienstverbanden lager is dan waarmee in de begroting 2026 rekening was gehouden (+ € 67.000) en de lagere vergoeding begeleid werken per fulltime equivalent (+ € 62.000).

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de aanvullende bijdrage – het deel waarvoor geen dekking vanuit de circulaire beschikbaar is – ten opzichte van de primaire begroting 2026 met € 401.000 is gedaald, wat inhoudt dat de kosten voor de deelnemende gemeenten effectief lager zijn.

De lasten van de module ‘Re-integratie’ dalen met € 408.000, wat grotendeels wordt verklaard door de afname van het aantal DGI’s ten opzichte van de primaire begroting. Hierin waren 56 DGI’s opgenomen en deze zijn voor 2026 bijgesteld naar 40 DGI’s door onvoldoende instroom vanuit mensen met een doelgroep indicatie die voor een DGI plek in aanmerking komen.

4. Beleidsbegroting

4.1. Programmaplan

Het overzicht van lasten en baten per module toont de verschillende onderdelen van het programmaplan. De baten van de programma's zijn bestemd voor de dekking van de directe programmakosten van Module A Wsw, Module B Beschut en Module C Re-integratie en de overheadkosten.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**
Lasten per module				
Wet sociale werkvoorziening	-17.269	-16.648	-17.088	-17.056
Participatie-voorziening beschut werken	-3.705	-4.062	-4.090	-4.552
Re-integratie	-3.363	-4.775	-4.367	-5.438
Overhead	-243	-627	-600	-936
Totaal lasten	**-24.580**	**-26.112**	**-26.145**	**-27.982**
Baten per module				
Wet sociale werkvoorziening	17.500	16.738	17.123	17.213
Participatie-voorziening beschut werken	3.881	4.084	4.099	4.594
Re-integratie	3.685	4.801	4.376	5.487
Totaal baten	**25.066**	**25.622**	**25.598**	**27.294**
Saldo van lasten en baten	**486**	**-490**	**-547**	**-688**
Toevoegingen aan reserves	0	0	700	0
Onttrekkingen aan reserves	186	490	547	688
Gerealiseerd resultaat	**671**	**0**	**700**	**0**

Toelichting op hoofdlijnen van de lasten en baten per module:

- Toename van de lasten van module B Beschut (€ 462.000) wordt met name veroorzaakt door de toename van de aantallen beschut werk in 2027 (6 fte) en de toegepaste prijsindexatie van 5,7% op de personeelsgerelateerde lasten.

- De lasten van module C Re-integratie nemen in 2027 toe met € 1.071.000. Dit wordt met name veroorzaakt door de toename van het aantal doelgroepers in dienst (19 fte)[1] en de toegepaste prijsindexatie van 5,7% op de personeelsgerelateerde lasten.

- Voor de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves wordt verwezen naar het hoofdstuk '6.2.4. Reserves'.

In de volgende hoofdstukken wordt het programmaplan per module nader toegelicht.

[1] Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar hoofdstuk 4.4.3 Wat mag het kosten?

4.2. Module A 'Wet sociale werkvoorziening'

4.2.1. Wat willen we bereiken?

De Wet sociale werkvoorziening omvat een teruglopend aantal medewerkers. Bij de nu zittende groep zien wij de stijgende leeftijd en toename van (fysieke) beperkingen. Echter willen wij dat mensen zo lang mogelijk kunnen participeren in arbeid ten behoeve van onder meer de sociale interactie, hun financiële mogelijkheden en gezondheid. Hiervoor is het noodzakelijk dat de mogelijkheden gecreëerd worden hen optimaal te begeleiden.

Wij willen ons verder ontwikkelen als organisatie waarin mensen duurzaam in arbeid kunnen participeren waarbij gerichte aandacht is voor het voorkomen van (langdurig) verzuim en waar mensen naar tevredenheid werken. Wij streven ernaar dat mensen zo zelfstandig mogelijk werken. De vormen van dienstverlening waarbij een Wsw'er extern wordt geplaatst, sluiten hier uitstekend op aan.

In het kader van de uitvoering van module A 'Wet sociale werkvoorziening' zijn de volgende prestatieafspraken gemaakt[2]:

Prestatie indicator	Herziene begroting 2025	Realisatie 2025	Begroting 2026	Herziene begroting 2026	Begroting 2027
Wsw extern geplaatst versus totaal Wsw	61,40%	60,80%	60,40%	60,00%	59,20%
Ziekteverzuim Wsw onder landelijk gemiddelde (t-1)	-1,00%	-2,10%	-1,00%	-1,00%	-1,00%

De prestatie indicator voor de Wsw op het gebied van extern plaatsen is herzien omdat voor Wsw'ers geldt dat de leeftijd een negatief effect heeft op de inzetbaarheid in de externe werkvelden. De doelstelling is aangepast naar een reële verwachting.

4.2.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Om mensen duurzaam inzetbaar te houden zijn we gestart met het verbeteren van het verzuimmanagement. Hierbij is preventie een belangrijk thema. De inzet van onder meer FIT-gesprekken speelt hier een rol in. Vroegsignalering kan leiden tot aanpassing in de werkomstandigheden. Er wordt dus meer maatwerk in de reguliere werkomstandigheden toegepast.

Daarnaast werken we toe naar optimale ontwikkeling van onze Wsw-medewerkers. Met gerichte, persoonlijke ondersteuning kunnen bestaande werkzaamheden beter uitgevoerd worden. Tegelijkertijd onderzoeken we nieuwe werksoorten die bijdragen aan een verbetering in de werkbeleving. Hierdoor wordt de duurzame inzetbaarheid verhoogd. Ten slotte geldt de ontwikkeling niet alleen voor de Wsw-medewerkers maar zetten wij ook in op het verbeteren van de begeleiding. Dit doen we door scholing en ontwikkelingsgesprekken van de begeleiders en leidinggevenden.

[2] De prestatieafspraken worden jaarlijks afgestemd met de beleidsmedewerkers van de gemeentes. Bij nieuwe prestatieafspraken wordt hiervoor een voorstel gedaan en bij het akkoord van het bestuur vastgesteld.

4.2.3. Wat mag het kosten?

Hierna volgt de programmabegroting voor module A Wsw.

Module A - Wsw (in duizenden euro's)	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**
Bruto loonkosten	-15.996	-15.233	-15.802	-15.731
Kosten begeleid werken	-558	-681	-552	-550
Gemeentelijke bijdrage (dekking Rijksbijdrage Wsw)	18.049	16.807	17.593	17.124
Subsidieresultaat	**1.495**	**893**	**1.240**	**844**
Netto begeleidingsopbrengsten Provalu Wsw (saldo opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	-715	-734	-734	-776
Aanvullende gemeentelijke bijdrage	-549	-69	-470	88
Resultaat module A Wsw	**231**	**89**	**35**	**156**
Toerekening saldo overhead (module D)	-41	-89	-35	-156
Eindresultaat na overhead	**190**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op de programmabegroting:

- De totale gemeentelijke bijdrage voor module A Wsw neemt in de tijd af[3]
- De specifieke uitkeringen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening zijn voor de in de financiële overzichten opgenomen vergelijkende cijfers (realisatie 2025 en herziene begroting 2026) aangepast naar de septembercirculaire van 2025. Tegenover de positieve aanpassingen van deze uitkeringen staat een verlaging (van dezelfde omvang) van de “Aanvullende gemeentelijke bijdrage”. De specifieke uitkering voor 2027 is eveneens gebaseerd op de septembercirculaire van 2025.
- Het verloop van de Wsw-populatie is gebaseerd op de blijfkansen die per (betalende) gemeente zijn vastgesteld op basis van de kenmerken van de Wsw-populatie, volgend uit de septembercirculaire van 2025. Dit verloop is toegepast op Wsw-medewerkers in loondienst bij de GR KDB en bij andere werkgevers (Begeleid Werken). Het verloop van de Wsw-populatie op basis van de septembercirculaire van 2025 is in de onderstaande tabel opgenomen.

	2027	2028	2029	2030
Uitstroom	6,10%	6,02%	6,92%	7,01%

- De lonen van de sociale werkvoorziening zijn gebaseerd op de Collectieve Arbeidsovereenkomst (hierna cao) voor de sociale werkvoorziening. Deze cao trad in werking op 1 januari 2026 en heeft een looptijd tot en met 31 december 2028. De toegepaste prijsindexatie voor 2027 bedraagt 5,7%.
- Ten slotte wordt nog opgemerkt dat de algemene uitkeringen opgenomen in de herziene begroting voor 2026 en de begroting voor 2027 in de toekomst nog zullen stijgen met de Loonprijsontwikkelingen, wat op zijn beurt leidt tot een verlaging van de “Aanvullende gemeentelijke bijdrage”[4].

[3] Ter onderbouwing wordt verwezen naar ‘Bijlage 1 – Bijdrage per gemeente’ op pagina 29 (tabel ‘Gemeentelijke bijdrage – Module A Wsw’).
[4] Zoals eerder aangegeven in hoofdstuk 2.1 Algemene kaders en uitgangspunten is dit nog niet in de begroting opgenomen.

Indicatoren programmabegroting module A Wsw.

Module A - Wsw (in euro's)	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**
Gemiddeld aantal fte dienstverbanden	364	362	345	325
Gemiddeld aantal fte begeleid Werken	52	55	49	46
Totaal	**415**	**417**	**394**	**371**
Subsidieresultaat per fte	3.600	2.143	3.148	2.275
Netto begeleidingsopbrengsten Provalu per fte	-1.722	-1.762	-1.864	-2.092
Overheadlasten GR KDB per fte	-98	-215	-90	-421
Gemeentelijke lasten per fte (incl. overhead)	**1.781**	**167**	**1.194**	**-238**
Gemeentelijke lasten per fte (totaal incl. dekking subsidies)	**42.599**	**40.173**	**43.484**	**46.410**
Loonkosten per fte	-44.005	-42.073	-45.853	-48.467
Vergoeding begeleid werken per fte	-10.774	-12.481	-11.226	-11.866

Toelichting op de indicatoren:

- De toename van de gemeentelijke lasten ten opzichte van de herziene begroting 2026 wordt met name veroorzaakt doordat de loonkosten, rekening houdend met de verwachte uitstroom, zijn geïndexeerd met 5,7%, terwijl hier nog geen dekking tegenover staat vanuit de specifieke uitkeringen opgenomen in de begroting van 2027. Zoals eerder al aangegeven zullen deze specifieke uitkeringen in de toekomst nog stijgen met de loonprijsontwikkelingen.

- Voor de begroting 2027 zijn de loonkosten zoals eerder aangegeven geïndexeerd met 5,7%, waardoor de loonkosten per fte ten opzichte van de herziene begroting 2026 toenemen met € 2.614 tot € 48.467.

4.3. Module B 'Participatie-voorziening nieuw-beschut werken'

4.3.1. Wat willen we bereiken?

Wij begeleiden mensen met een doelgroepindicatie Beschut Werk naar werk. Hierbij heeft het toewerken naar duurzame plaatsing bij een reguliere werkgever de voorkeur. Kan dit (nog) niet, dan zorgen wij voor de ontwikkeling van het arbeidsvermogen van de mensen binnen de veilige omgeving van Provalu.

De doelstelling voor komend jaar is dat we de ontwikkeling van mensen met een indicatie beschut werk optimaal faciliteren waardoor de kans op duurzame arbeidsrelaties in het reguliere werkveld verhoogd wordt.

Evenals de Wsw hebben we hier de ambitie dat mensen zo zelfstandig mogelijk werken. Inmiddels is Provalu er in geslaagd om bijna de helft van de beschut werkers buiten de muren van het bedrijf te laten werken.

In het kader van de uitvoering van module B ‘Participatie-voorziening nieuw-beschut werken’ zijn de volgende prestatieafspraken gemaakt[5]:

Prestatie indicator	Herziene begroting 2025	Realisatie 2025	Begroting 2026	Herziene begroting 2026	Begroting 2027
Beschut extern geplaatst versus totaal Beschut	45,00%	44,00%	42,00%	44,00%	44,00%
Ziekteverzuim beschut onder landelijk gemiddelde (t-1)	-1,00%	-3,10%	-1,00%	-1,00%	-1,00%

De prestatie-indicator voor beschut werk op het gebied van externe plaatsingen is vastgesteld op 44%, wat naar onze inschatting een reële verwachting is. De doelgroep beschut is in vergelijking met andere doelgroepen relatief kwetsbaar, waardoor doorgaans meer tijd en begeleiding nodig is om deze plaatsingen te realiseren.

4.3.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Om mensen verder te ontwikkelen en zo dicht mogelijk tegen de reguliere arbeidsmarkt aan te laten werken, zetten we in op een grotere diversiteit aan werkvormen. Hiertoe koppelen we onze productie aan ontwikkeltrajecten en nieuw op te zetten leerlijnen. Dit alles draagt bij aan de ontwikkelmogelijkheden van mensen en het werken buiten de muren van het bedrijf.

Naast werkvormen wordt ook actief ingezet op de persoonlijke ontwikkeling middels de FIT-gesprekken. Hierdoor kan een gepersonaliseerd ontwikkeltraject gerealiseerd worden.

[5] De prestatieafspraken opgenomen in deze begroting zijn gebaseerd op de mogelijke haalbaarheid en herzien aan de hand van de realisatie van 2025 (ten tijde van het opstellen van de herziene begroting 2026 en begroting 2027 wordt het voorstel opgenomen in de begroting), omdat is afgesproken om de definitieve prestatieafspraken van enig jaar te baseren op de realisatie van het voorafgaande jaar en de daarmee verkregen inzichten.

4.3.3. Wat mag het kosten?

Hierna volgt de programmabegroting voor module B Beschut werk.

Module B - Beschut (in duizenden euro's)	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**
Bruto loonkosten Beschut	-3.370	-3.718	-3.746	-4.189
Loonkostensubsidies (via ISD Bollenstreek & SD Katwijk)	1.411	1.859	1.873	2.094
Gemeentelijke bijdrage (dekking begeleidingsvergoeding)	1.698	1.442	1.629	1.742
Subsidieresultaat	**-261**	**-417**	**-244**	**-352**
Netto begeleidingsopbrengsten Provalu Beschut (saldo opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	-335	-344	-344	-364
Aanvullende gemeentelijke bijdrage	772	783	597	758
Resultaat module Beschut	**175**	**22**	**8**	**42**
Toerekening saldo overhead (module D)	-9	-22	-8	-42
Eindresultaat na overhead	**167**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op de programmabegroting:

- De aantallen beschut werk voor het jaar 2027 zijn gebaseerd op de verwachte realisatie. De onderstaande tabel bevat de aantallen beschut werk (uitgedrukt in fte, uitgaande van een dienstverband van 36 uur per week).

	2026	2027	2028	2029
Aantallen beschut werk (in fte)	110	117	124	131

- De lonen van beschut werkers zijn gebaseerd op de cao ‘Aan de slag’. Deze cao trad in werking op 1 januari 2026 en heeft een looptijd tot en met 31 december 2027. De toegepaste prijsindexatie voor 2027 bedraagt 5,7%.

- De gemiddelde loonwaarde, waarvan wordt uitgegaan in de begroting van 2027, van de beschut werkers is 50%, vanaf 2028 zal dit door het Rijk worden vastgesteld op 30% loonwaarde, waarbij de loonkostensubsidie 70% bedraagt.

Indicatoren programmabegroting module B Beschut werk.

Module B - Beschut (in euro's)	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**
Deelnemende gemeenten	88	94	95	101
Niet-deelnemende gemeenten	8	9	8	8
Totaal	**96**	**103**	**103**	**108**
Subsidieresultaat per fte	-2.719	-4.046	-2.383	-3.249
Netto begeleidingsopbrengsten Provalu per fte	-3.486	-3.339	-3.355	-3.353
Overheadlasten GR KDB per fte	-91	-212	-83	-385
Gemeentelijke lasten per fte (incl. overhead)	**-6.296**	**-7.597**	**-5.820**	**-6.986**
Gemeentelijke lasten per fte (totaal incl. dekking subsidies)	**27.433**	**21.597**	**21.709**	**23.050**
Loonkosten per fte	-35.070	-36.092	-36.543	-38.626

Toelichting op de indicatoren:

- Voor de begroting 2027 zijn de loonkosten zoals eerder aangegeven geïndexeerd met 5,7%, waardoor de loonkosten per fte ten opzichte van de herziene begroting 2026 toenemen met € 2.083 tot € 38.626.

4.4. Module C 'Re-integratie'

4.4.1. Wat willen we bereiken?

Re-integratie wordt een steeds belangrijker deel van onze werkzaamheden. Wij streven ernaar onze positie als re-integratiepartner in de regio te versterken.

Het doel van alle re-integratie inspanningen: mensen ontwikkelen en begeleiden, om onafhankelijk te zijn van een uitkering en te werken, liefst zo regulier mogelijk.

Hiervoor werken wij met passende re-integratietrajecten. Een kort traject als dat mogelijk is, een langdurig traject als dat nodig is: uiteindelijk willen wij dat mensen duurzaam geplaatst worden dankzij onze ondersteuning.

In het kader van de uitvoering van module C ‘Re-integratie’ zijn de volgende prestatieafspraken gemaakt[6][7]:

Prestatie indicator	Begroting 2025	Realisatie 2025	Begroting 2026	Herziene begroting 2026	Begroting 2027
Totaal aantal plaatsingen	230	254	240	240	240
Aantal plaatsingen uit de uitkering	127	128	127	127	127
Percentage succesvol afgesloten trajecten	55%	66%	55%	60%	60%

4.4.2. Wat gaan we daarvoor doen?

Allereerst werken we aan verbeterde online en offline zichtbaarheid van onze re-integratiewerkzaamheden voor werkgevers in de regio. Dit doen we door een positioneringsplan te ontwikkelen. Uitgangspunt is om gemiddeld 700 mensen in trajecten te begeleiden. Met extra aandacht voor jongeren, onder meer via het Jongerenloket dat sinds april 2021 actief is.

Ten behoeve van de re-integratietrajecten zetten we in op praktijkleerlijnen waar re-integratiecliënten modulair op in kunnen stromen. Het leerlijntraject sluit aan op werk dat op de reguliere arbeidsmarkt beschikbaar is. Daarnaast zetten we Jobcoaching in om de plaatsing duurzaam en succesvol te maken.

In de praktijk is het niet mogelijk om voor alle mensen die onder de doelgroep van de banenafspraak vallen passend werk te vinden bij een reguliere werkgever, wat in het algemeen wordt veroorzaakt door een gebrek aan arbeidsvaardigheden. Als tussenstap in de arbeidsontwikkeling naar een reguliere werkgever willen wij deze mensen een tijdelijk dienstverband aanbieden, omdat uit pilots in 2022 en 2023 blijkt dat dit een belangrijk instrument kan zijn in de weg naar regulier werk.

[6] De prestatieafspraken opgenomen in deze begroting zijn gebaseerd op de mogelijke haalbaarheid en herzien aan de hand van de realisatie van 2025 (ten tijde van het opstellen van de herziene begroting 2026 en begroting 2027 wordt het voorstel opgenomen in de begroting), omdat is afgesproken om de definitieve prestatieafspraken van enig jaar te baseren op de realisatie van het voorafgaande jaar en de daarmee verkregen inzichten.
[7] Bij de bepaling van de prestatie indicatoren wordt verondersteld dat de instroom per jaar minimaal 440 mensen is. Daarnaast is het soort aanmeldingen dat binnenkomt van belang om de prestatie indicator te kunnen halen.
Wanneer de verhouding van instroom aan niet-uitkeringsgerechtigden (NUG) toeneemt in het aantal aanmeldingen wordt het behalen van prestatie indicator ten behoeve van het plaatsen van mensen uit de uitkering ook lastiger.

4.4.3. Wat mag het kosten?

Hierna volgt de programmabegroting voor module C Re-integratie.

Module C - Re-integratie (in duizenden euro's)	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**
Re-integratiekosten begeleiding intern (personeel+)	**-2.047**	**-2.090**	**-2.090**	**-2.209**
Externe kosten (opleidingen, reiskosten en opstapsubsidies)	-97	-161	-166	-175
Kosten loonwaardebepalingen	-7	-108	-108	-114
Kosten Jobcoaching (extern)	-298	-323	-323	-341
Netto begeleidingsopbrengsten Provalu Werkfit trajecten (saldo opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	-83	-85	-85	-90
Lasten inzet re-integratie instrumenten	**-486**	**-677**	**-682**	**-721**
Bruto loonkosten DGI	-857	-2.033	-1.620	-2.534
Loonkostensubsidies (via ISD Bollenstreek & SD Katwijk)	371	946	701	1.097
Netto begeleidingsopbrengsten (DGI) (Opbrengsten uit Werk - bedrijfsvoeringskosten)	26	25	25	27
Lasten trajecten tijdelijke banen (DGI)	**-460**	**-1.062**	**-893**	**-1.411**
Totale lasten module Re-integratie	**-2.993**	**-3.829**	**-3.666**	**-4.341**
Jongerenloket (regionale middelen)	98	-	99	-
Subsidies arbeidsmarkttoeleiding	-	100	100	-
Overige gemeentelijke bijdrage Re-integratie	3.217	3.755	3.476	4.391
Totale gemeentelijke bijdrage re-integratie	**3.315**	**3.855**	**3.675**	**4.391**
Resultaat module Re-integratie	**322**	**26**	**9**	**50**
Toerekening saldo overhead (module D)	-8	-26	-9	-50
Eindresultaat na overhead	**314**	**0**	**-0**	**-0**

Toelichting op de programmabegroting:

- De specifieke uitkeringen in het kader van re-integratie (Re-integratie klassiek, Nieuw Wajong en Nieuw begeleiding, deelbudget begeleiding regulier) zijn onderdeel geworden van de algemene uitkering van het Gemeentefonds en zijn met ingang van het kalenderjaar 2023 niet meer te herleiden.

- De ‘Re-integratiekosten begeleiding intern (personeel+)’ betreffen voor een belangrijk deel loonkosten. Deze loonkosten zijn gebaseerd op de Arbeidsvoorwaarden regelement Provalu.

- De gemiddelde loonwaarde, waarvan wordt uitgegaan in de begroting van 2027, van doelgroepers in dienst is 57% en is gebaseerd op de realisatie van 2025.

- De toename van de “Overige gemeentelijke bijdrage Re-integratie” (+ € 915.000) ten opzichte van de herziene begroting 2026 kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

    - Absorptie van de regionale middelen inzake het jongerenloket en subsidies arbeidsmarkttoeleiding in de overige gemeentelijke bijdrage Re-integratie (+ € 199.000): op het moment van opstellen van de begroting 2027 is nog niet bekend of (regionale) middelen beschikbaar worden gesteld voor het Jongerenloket[8]. Gegeven het maatschappelijke belang van het Jongerenloket wordt voorgesteld dat

[8] Het Jongerenloket zet zich in om jongeren tussen de 18 en 27 jaar zonder opleiding of baan op weg naar werk te helpen.

de deelnemende gemeenten deze middelen, bij het uitblijven van (regionale) middelen, beschikbaar stellen. Tevens is op dit moment nog niet bekend of er subsidies voor arbeidsmarkttoeleiding gerealiseerd zullen worden.

- De uitbreiding van het aantal doelgroepers in dienst (van 40 fte in 2026 naar 59 fte in 2027). Deze groei naar het oorspronkelijke aantal van 59 FTE in 2027 wordt behaald met extra inspanningen die moeten leiden tot een verhoogde instroom van mensen met een doelgroep indicatie.[9]
  Financieel gezien resulteert dit in een toename van de 'Lasten trajecten tijdelijke banen (DGI)' met € 518.000. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat naast de gemeentelijke- en maatschappelijke voordelen, deze uitbreiding ook positieve gevolgen heeft voor de lasten van module A Wsw en module B Beschut. Bij het uitblijven van deze uitbreiding zal minder dekking worden gerealiseerd binnen Provalu, wat gegeven de relatief vaste-kostenstructuur van Provalu leidt tot aanvullende lasten voor module A Wsw en module B Beschut.

Indicatoren programmabegroting module C Re-integratie.

Module C - Re-integratie (in euro's)	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**
Gemiddeld aantal trajecten	530	700	700	700
Gemeentelijke lasten per traject	**-4.622**	**-3.831**	**-3.839**	**-4.057**
Gemiddeld aantal fte DGI	22	56	40	59
Subsidieresultaat per fte	-22.159	-19.493	-23.089	-24.405
Netto opbrengst Provalu per fte	1.185	457	640	457
Gemeentelijke lasten per fte	**-20.973**	**-19.036**	**-22.449**	**-23.948**
Gemiddeld aantal fte Werkfit trajecten	18	23	24	25
Netto begeleidingskosten Provalu per fte	-4.650	-3.737	-3.634	-3.658
Gemeentelijke lasten per fte	**-4.650**	**-3.737**	**-3.634**	**-3.658**
Loonkosten per fte DGI (zonder LIV)	-39.062	-36.455	-40.702	-43.022

Toelichting op de indicatoren:

- Voor de begroting 2027 zijn de loonkosten van de doelgroepers in dienst geïndexeerd met 5,7%, waardoor de loonkosten per fte ten opzichte van de herziene begroting 2026 toenemen met € 2.320 tot € 43.022.

[9] Onderzocht wordt of verruiming van de criteria om mensen via een tijdelijk dienstverband alsnog naar de arbeidsmarkt te re-integreren, wenselijk is. Hierover moet het gesprek met de deelnemende gemeenten nog gevoerd worden.

4.5. Programma 'Overhead'

4.5.1. Overzicht van de kosten van overhead

Hierna volgt de programmabegroting voor module D Overhead.

Module D - Overhead (in duizenden euro's)	**Realisatie 2025**	**Begroting 2026**	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**
Onroerend goed (lasten)	-232	-282	-250	-257
Onroerend goed (baten)	460	472	472	484
Onroerend goed	**228**	**190**	**222**	**228**
Bestuurskosten GR (interne kosten)	-137	-102	-125	-132
Management fee Provalu (overhead GR)	-318	-325	-325	-344
Financiële lasten	0	0	0	0
Financiële baten	169	100	175	0
Beheerslasten Gr KDB	**-285**	**-327**	**-275**	**-476**
Resultaat module Overhead	**-57**	**-137**	**-53**	**-248**
Kosten implementatieplan Provalu	-186	-490	-547	-688
Resultaat module Overhead inclusief implementatieplan	**-243**	**-627**	**-600**	**-936**

Toelichting op de programmabegroting:

- De lasten onroerend goed hebben betrekking op afschrijvingen, verzekeringen, klein onderhoud en belastingen.
- De baten onroerend goed betreffen de huuropbrengsten uit de verhuur van het pand aan de Nijverheidsweg 22 te Voorhout aan de uitvoeringsorganisatie Provalu.
- De management fee Provalu heeft betrekking op werkzaamheden die door de directie, het secretariaat en de afdelingen Beleid & Kwaliteit, Finance & Control en ICT worden verricht ten behoeve van de GR KDB.
- Voor de samenstelling en hoogte van ‘Kosten implementatieplan Provalu’ wordt verwezen naar het hoofdstuk ‘6.2.4 Reserves’, waarin het verloop van de bestemmingsreserve ‘Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu’ is opgenomen[10].

[10] De onttrekkingen aan de bestemmingsreserve ‘Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu’ sluiten aan met de incidentele kosten voor de uitvoering van het implementatieplan.

5. Paragrafen

5.1. Inleiding

In artikel 9 van het BBV is vastgelegd welke paragrafen de begroting, indien deze van toepassing zijn, ten minste dient te bevatten. In de volgende hoofdstukken wordt hieraan invulling gegeven.

5.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risico's
Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de GR KDB. Op basis van de risico-inventarisatie is een risicoprofiel voor 2027 opgesteld. Het onderstaande overzicht toont de grootste risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Risico	Grondslag	Effect op grondslag	Kans dat risico zich voordoet	Impact
Hogere salariskosten voor SW dienstverbanden. Externe factoren zoals wetgeving en CAO-stijging en onvoorspelbare uitstroom SW dienstverbanden hebben direct impact op de personeelslasten SW.	Bruto loonkosten module A Wsw: ***€ 15.731.000***	Stijging bruto loonkosten module A Wsw met: ***5%***	***20%***	***€ 157.310***
De afname van het totaal aantal doelgroepers, de stijgende leeftijd en toename van (fysieke) beperkingen van Wsw'ers en de complexiteit van nieuwe doelgroepen heeft gevolgen voor het verdienpotentieel van Provalu.	Netto omzet werksoorten Provalu: ***€ 9.330.458***	Daling netto omzet werksoorten Provalu met: ***10%***	***25%***	***€ 233.261***
Stoppen of wegvallen opdrachten uitvoeringsorganisatie Provalu	Netto omzet werksoorten Provalu: ***€ 9.330.458***	Daling netto omzet werksoorten Provalu met: ***5%***	***25%***	***€ 116.631***
Benodigde weerstandscapaciteit				**€ 507.202**

Beschikbare weerstandscapaciteit
Het BBV omschrijft de weerstandscapaciteit als zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- de algemene reserve en de reserves waaraan de raad een bestemming heeft gegeven die kan worden gewijzigd (bestemmingsreserves);
- de in de begroting opgenomen ramingen voor onvoorziene uitgaven voor zover hier nog geen bestemming aan is gegeven;
- de stille reserves, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn (reserves waarvan de omvang en/of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa of overwaardering van schulden bij het volgen van normale waarderingsmethoden).

Op grond van het voorgaande bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit van de GR KDB € 3.812.000.

Weerstandsvermogen
Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt hierna weergegeven.

Weerstandsvermogen						
Ratio weerstandsvermogen	=	Beschikbare weerstandstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit	=	€ 3.812.000 / € 507.202	=	7,52

De GR KDB streeft een weerstandsvermogen na dat tenminste voldoende is. Dit vereist een ratio weerstandsvermogen dat gelijk is of hoger is dan 1. De ratio weerstandsvermogen van de GR KDB bedraagt 7.52 en is dientengevolge uitstekend.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < X < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < X < 1,4	Voldoende
D	0,8 < X < 1,0	Matig
E	0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Ratio's / kengetallen
De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat vijf financiële kengetallen. De berekeningswijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling. Mede op basis van deze kengetallen dient de paragraaf een analyse te geven van de financiële positie van de GR KDB. In de onderstaande tabel zijn de voor de GR KDB van toepassing zijnde kengetallen opgenomen.

Kengetallen	Realisatie 2025	Herziene begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	-9%	-7%	8%	8%	7%	5%
Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	-9%	-7%	8%	8%	7%	5%
Solvabiliteitsratio	60%	82%	58%	59%	63%	68%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%

5.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het beleid van de GR KDB voor het onderhoud van kapitaalgoederen houdt in dat kapitaalgoederen in goede staat gehouden worden ter voorkoming van achterstallig onderhoud.

De GR KDB heeft het volgende pand in eigendom en beheer:

- Nijverheidsweg 22 te Voorhout

De GR KDB en haar deelnemingen zijn gehuisvest aan de Nijverheidsweg 22 te Voorhout. Het onderhoud van het pand is voor rekening van de GR KDB. Noodzakelijk onderhoud wordt uitgevoerd. Groot onderhoud en verduurzaming van het pand is verwerkt in de plannen omtrent de investeringen in de huisvesting.

5.4. Financiering

De GR KDB heeft het beleid ten aanzien van de financiering vastgelegd in de financiële verordening. De regels ter uitvoering van de beleidspunten zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De activiteiten op

het gebied van treasury dienen zo transparant en beheersbaar mogelijk te worden ingericht. De GR KDB streeft een laag risico na.

Op basis van de in deze begroting opgenomen uiteenzetting van de financiële positie en meerjarenraming kan worden geconcludeerd dat er geen externe financiering nodig is. In hoofdstuk '6.2.2. Investeringen' is uiteengezet dat wij voor een betere positionering van Provalu, en om de huisvesting terug te brengen naar de huidige tijd, in 2027 e.v. willen investeren in de huisvesting. Deze investering kan worden gefinancierd uit de bestaande kredietfaciliteiten.

Risicobeheer
Voor de beheersing van de renterisico's gelden twee concrete richtlijnen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm (beide benoemd in de wet FIDO).

Kasgeldlimiet
De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor de GR KDB gelimiteerd op 8,2%[11] van het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet voor 2027 bedraagt € 2.238.000. Voor 2027 verwachten wij geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm
Over langlopende schulden mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De onderstaande tabel bevat de renterisiconorm voor de jaren 2027 tot en met 2030.

(in duizenden euro's)	2027	2028	2029	2030
Renterisiconorm	-5.734	-5.403	-5.220	-5.062

Doordat de GR KDB geen langlopende schulden heeft, blijft de GR KDB binnen de renterisiconorm.

5.5. Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de GR KDB te realiseren.

Investeringen binnen de GR KDB hebben hoofdzakelijk betrekking op de verbeteringen/aanpassingen aan het pand in Voorhout. Voor een nadere toelichting op de investeringen in de huisvesting wordt verwezen naar hoofdstuk '6.2.2. Investeringen'. Overige investeringen vinden plaats binnen uitvoeringsorganisatie Provalu.

De informatisering en automatisering van GR KDB worden verzorgd door uitvoeringsorganisatie Provalu.

Voor de verdere ontwikkeling van het HRM beleid zijn de hoofdlijnen uitgezet. De instrumenten 'ontwikkelingsgericht belonen' en 'individuele ontwikkelingsplannen' zijn geïntegreerd. Voorts is een methode ontwikkeld om zoveel als mogelijk de doorstroom van medewerkers in eigen pand naar externe afdelingen, Groen, Detacheren, Schoonmaak en Post te bevorderen.

Rechtmatigheidsverantwoording
Ook in 2027 moeten wij voldoen aan de wettelijke rechtmatigheidseisen. Het gevolg hiervan is dat het Dagelijks Bestuur van de GR KDB zelf een rechtmatigheidsverantwoording moet opstellen, die zal worden opgenomen in de jaarrekening. De externe accountant geeft dan alleen nog een controleverklaring af met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. De accountant zal haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. Deze rechtmatigheidsverantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

[11] Ter onderbouwing wordt verwezen naar artikel 2 van de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

5.6. Verbonden partijen

De GR KDB is een gemeenschappelijke regeling van deelnemende gemeenten en daarmee een openbaar lichaam. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de GR KDB een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dit geldt uitsluitend voor het belang dat de GR KDB heeft in Provalu N.V. (100%), handelend onder de naam Provalu. Indirect is er via Provalu N.V. een belang in MareFlex B.V. (100%). De samenwerking tussen de GR KDB en Provalu N.V. is geregeld in een aanwijzingsbesluit, in een samenwerkingsovereenkomst en een jaarovereenkomst. Provalu N.V. voert voor de GR KDB module A Wsw, Module B Beschut en Module C Re-integratie uit. Het beleidskader rondom deelnemingen is niet geformaliseerd, echter het voornaamste uitgangspunt is dat de GR KDB niet over gaat tot de oprichting van of de deelneming in een privaatrechtelijke rechtspersoon, tenzij op deze wijze een publiek belang wordt behartigd dat niet op een andere wijze tot stand wordt gebracht. Hierna is een overzicht opgenomen van verbonden partijen op geconsolideerd niveau (dat wil zeggen Provalu N.V. en haar 100% deelneming MareFlex B.V.).

Provalu	
Vestigingsplaats	Voorhout
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	De Naamloze Vennootschap voert werkzaamheden uit in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (module A Wsw), de participatievoorziening beschut werk als voorzien in artikel 10b van de Participatiewet (module B Beschut) en het plaatsen van werkzoekenden, al dan niet met een arbeidsbeperking, bij werkgevers (module C Re-integratie).
Financieel belang	De GR KDB heeft een 100%-belang in Provalu N.V.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.

6. Financiële begroting

In artikel 20 tot en met 23 van het BBV is vastgelegd welke verplichte onderdelen deel uitmaken van de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenraming en de toelichtingen die hierop gegeven dienen te worden. In de volgende hoofdstukken wordt hieraan invulling gegeven.

6.1. Overzicht van baten en lasten

Het hierna opgenomen overzicht bevat de meerjarenraming van de lasten en baten per module.

Lasten en baten per module (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Lasten per module					
Wet sociale werkvoorziening	-17.088	-17.056	-16.100	-15.090	-14.002
Participatie-voorziening beschut werken	-4.090	-4.552	-4.762	-5.000	-5.241
Re-integratie	-4.367	-5.438	-5.565	-5.693	-5.821
Overhead	-600	-936	-419	-283	-248
Totaal lasten	**-26.145**	**-27.982**	**-26.846**	**-26.066**	**-25.311**
Baten per module					
Wet sociale werkvoorziening	17.123	17.213	16.251	15.235	14.140
Participatie-voorziening beschut werken	4.099	4.594	4.807	5.048	5.293
Re-integratie	4.376	5.487	5.617	5.748	5.879
Totaal baten	**25.598**	**27.294**	**26.675**	**26.031**	**25.311**
Saldo van lasten en baten	**-547**	**-688**	**-171**	**-35**	**0**
Toevoegingen aan reserves	700	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	547	688	171	35	0
Gerealiseerd resultaat	**700**	**0**	**0**	**0**	**0**

De belangrijkste uitgangspunten voor de meerjarenraming zijn:

- Er is geen indexatie in de meerjarenraming meegenomen, zodat de ontwikkeling in lasten (met uitzondering van de overhead) enkel de verwachte wijzigingen in de hoeveelheid mensen en middelen weergeeft. De ontwikkeling in de lasten van overhead heeft betrekking op de kosten van de uitvoering van het implementatieplan, welke specifiek begroot zijn.

- De aantallen per doelgroep, uitgedrukt in fte (uitgaande van een dienstverband van 36 uur per week), waarmee in de meerjarenraming rekening is gehouden zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

Doelgroep	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Module A Wsw: dienstverbanden	325	304	283	260
Module A Wsw: begeleid werken	46	43	40	37
Module B Beschut: dienstverbanden	108	114	121	128
Module C Re-integratie: werkfit trajecten	25	26	27	29
Module C Re-integratie: doelgroepers in dienst	59	62	65	68
Totaal	**563**	**550**	**537**	**521**

- Voor de netto begeleidingskosten per doelgroep, welke door Provalu aan de GR KDB in rekening wordt gebracht, wordt in de meerjarenraming verondersteld dat deze zich pro rato verhouden met het aantal fte's.

- De totale gemeentelijke bijdrage, welke is verantwoord onder de baten, is in de onderstaande tabel opgenomen.

Gemeentelijke bijdrage - Alle modules (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Hillegom	2.539	2.697	2.484	2.395	2.299
Katwijk	8.402	8.855	8.257	7.924	7.562
Lisse	2.503	2.655	2.469	2.377	2.277
Noordwijk	4.012	4.304	4.018	3.886	3.741
Teylingen	3.608	3.821	3.529	3.398	3.255
Wassenaar	1.093	1.099	1.037	972	903
Oegstgeest	668	671	634	594	552
Totaal	**22.825**	**24.103**	**22.428**	**21.547**	**20.589**

- Het verschil tussen de totale lasten en de gemeentelijke bijdrage van alle modules heeft betrekking op loonkostensubsidies, begeleidingsopbrengsten DGI, subsidies inzake arbeidsmarkttoeleiding en regionale middelen met betrekking tot het jongerenloket.

6.2. Uiteenzetting van de financiële positie

6.2.1. Geprognosticeerde balans

Activa (in duizenden euro's)	**Realisatie 2025**	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Materiële vaste activa	3.424	3.425	6.075	5.682	5.289	4.896
Financiële vaste activa	45	45	45	45	45	45
Totaal vaste activa	**3.469**	**3.470**	**6.120**	**5.727**	**5.334**	**4.941**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	5.984	2.550	50	50	50	50
Liquide middelen	-	250	250	250	250	250
Overlopende activa	159	100	100	100	100	100
Totaal vlottende activa	**6.143**	**2.900**	**400**	**400**	**400**	**400**
Totaal activa	**9.611**	**6.370**	**6.520**	**6.127**	**5.734**	**5.341**
Passiva (in duizenden euro's)						
Algemene reserve	1.889	1.856	1.856	1.856	1.856	1.856
Bestemminsreserve	3.191	3.344	1.956	1.785	1.750	1.750
Het gerealiseerde resultaat	671	-	-	-	-	-
Totaal eigen vermogen	**5.752**	**5.200**	**3.812**	**3.641**	**3.606**	**3.606**
Netto vlottende schulden	3.401	570	2.108	1.886	1.528	1.135
Overlopende passiva	459	600	600	600	600	600
Totaal vlottende passiva	**3.860**	**1.170**	**2.708**	**2.486**	**2.128**	**1.735**
Totaal passiva	**9.611**	**6.370**	**6.520**	**6.127**	**5.734**	**5.341**

Toelichting op de geprognosticeerde balans:

- De mutaties in de materiële vaste activa hebben betrekking op de verwachte jaarlijkse afschrijvingen, met in 2027 een eenmalige investering in de huisvesting.
- Uit de geprognosticeerde balans blijkt dat de ‘Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar’ afnemen met € 2.500.000 van € 2.550.000 naar € 50.000. Deze afname houdt verband met de investering in de huisvesting, waarvoor de uitzettingen in ’s Rijks schatkist en de andere beschikbare liquiditeiten zullen worden aangewend.
- De overlopende activa op de geprognotiseerde balans hebben betrekking op de nog te ontvangen subsidies in het kader van arbeidsmarkttoeleiding (€ 100.000).
- Voor het verloop van het eigen vermogen wordt verwezen naar hoofdstuk ‘6.2.4 Reserves’.
- Bij het begroten van de netto vlottende schulden wordt ervanuit gegaan dat de rekening-courant saldo’s met uitvoeringsorganisatie Provalu binnen het jaar worden afgerekend. Als gevolg hiervan nemen de netto-vlottende schulden af in 2026. In 2027 nemen de ‘Netto vlottende schulden’ toe met € 1.538.000 van € 541.000 naar € 2.079.000, als gevolg van de eerder genoemde investering in de huisvesting. Deze investering kan binnen de bestaande kredietfaciliteiten gefinancierd worden.
- De overlopende passiva hebben met name betrekking op nog te betalen loonkostensubsidies en zijn in de tijd redelijk constant.

6.2.2. Investeringen

Eén van de initiatieven die nader is uitgewerkt in het implementatieplan 2.0[12] is de aanpassing van de huisvesting.

Vanuit de doelstellingen voor de positionering van Provalu volgt een ander plan van eisen voor de huisvesting. Het huidige gebouw is dertig jaar geleden ingericht als Sociale werkvoorziening, voornamelijk gericht op productiehallen met kantoorruimte oude stijl. Door Provalu te positioneren als ontmoetingscentrum is een bijpassende invulling van het gebouw voor veel kandidaten, collega's en ketenpartners een belangrijke factor om Provalu positief te evalueren. Na dertig jaar is het gebouw en de inrichting voor een groot deel afgeschreven, en is het met de nieuwe toekomstvisie tijd om het gebouw toekomstbestendig te maken door het te moderniseren, beter te klimatiseren, en aan te passen aan nieuwe gebruikerseisen voor de komende jaren.

Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van hetzelfde investeringsbedrag voor huisvesting als in de begroting 2026, namelijk € 3.068.000. Momenteel werken wij echter de businesscase verder uit. Hieruit blijkt dat de investering naar alle waarschijnlijkheid substantieel hoger kan uitvallen dan deze eerdere inschatting. Het is op dit moment echter nog te vroeg om hiervan een betrouwbare raming te maken, waardoor een eventuele bijstelling nog niet in de begroting is verwerkt.

6.2.3. Financiering

Voor een toelichting op de financiering wordt verwezen naar hoofdstuk 5.4 Financiering.

[12] Implementatieplan 2.0 Provalu, vastgesteld d.d. 5 december 2024.

6.2.4. Reserves

De reserves bestaan uit de Algemene reserve en Bestemmingsreserves. Hierna is het verloop van alle individuele reserves opgenomen.

Reserves (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Algemene reserve	**1.856**	**1.856**	**1.856**	**1.856**	**1.856**
Bestemmingsreserve:					
Groot onderhoud	700	-	-	-	-
Wsw	1.750	1.750	1.750	1.750	1.750
Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu	894	206	35	-	-
Totaal bestemmingsreserve	**3.344**	**1.956**	**1.785**	**1.750**	**1.750**
Totaal reserves	**5.200**	**3.812**	**3.641**	**3.606**	**3.606**

Het verloop van de bestemmingsreserve 'Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu', welke dient ter dekking van de incidentele lasten voorvloeiend uit het implementatieplan, is hierna opgenomen.

Groot onderhoud (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Stand per 1 januari	**0**	**700**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen:					
- Eenmalige installaties	700	-	-	-	-
Totaal toevoegingen	**700**	**-**	**-**	**-**	**-**
Onttrekkingen:					
- Eenmalige installaties	-	-700	-	-	-
Totaal onttrekkingen	**-**	**-700**	**-**	**-**	**-**
Stand per 31 december	**700**	**-**	**-**	**-**	**-**

Vanuit het resultaat uit 2025 is in 2026 een bestemmingsreserve gevormd in groot onderhoud ten behoeve van de vervanging en aanpassing van éénmalige installaties. De verwachting is dat dit in 2027 zal worden benut.

Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Stand per 1 januari	**1.441**	**894**	**206**	**35**	**0**
Toevoegingen:					
- Positionering huisvesting	-	-	-	-	-
- Extra middelen infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven	-	-	-	-	-
Totaal toevoegingen	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Onttrekkingen:					
- Arbeidsdiagnosecentrum	-	-26	-	-	-
- Leerlijnen	-	-35	-40	-35	-
- Ontwikkeltraject doelgroepers	-36	-71	-31	-	-
- Positionering huisvesting	-100	-233	-	-	-
- Positionering internet portaal	-	-50	-	-	-
- Organisatie aanpassing	-241	-250	-100	-	-
- ICT	-130	-	-	-	-
- Onvoorzien	-40	-23	-	-	-
Totaal onttrekkingen	**-547**	**-688**	**-171**	**-35**	**-**
Stand per 31 december	**894**	**206**	**35**	**-**	**-**

De reserves worden jaarlijks geëvalueerd, bij de afwikkeling van een reserve zal het restant vrij komen te vallen ten gunste van de deelnemende gemeenten.

- Toelichting op de reserve “Doorontwikkeling uitvoeringsorganisatie Provalu”

Binnen deze reserve zijn een aantal onderdelen te onderscheiden voor elk onderdeel zal worden toegelicht wat dit inhoud maar ook waardoor dit onderdeel een incidenteel karakter heeft, dit is in een tabel vormgegeven.

Onderdeel	Inhoud	Incidenteel van aard
Arbeidsdiagnose centrum	Voor de inrichting van het arbeidsdiagnosecentrum aan de Nijverheidsweg 14-18 zijn middelen benodigd voor tijdelijke bouwkundige aanpassingen (zoals wanden en ruimtes) en het leefbaar maken van de ruimte.	Deze aanpassingen zijn eenmalig en tijdelijk van aard. Het pand is gehuurd en moet bij beëindiging van de huur in oorspronkelijke staat worden teruggebracht.
Leerlijnen	Eenmalige kosten voor het opzetten en inrichten van fysieke leerlijnen ter ondersteuning van de ontwikkeling van doelgroep medewerkers, bijvoorbeeld het simuleren van werksituaties zoals een hotelkamer.	Het opzetten van een leerlijn is incidenteel aangezien het opzetten hiervan incidenteel is en enkel met het aangaan van een nieuw vakgebied een nieuwe leerlijn kan worden gevormd. Vanuit het implementatieplan zijn verschillende ideeën voor leerlijnen verwoord die vorm gegeven moeten worden. Hieronder vallen dus niet de loonkosten die structureel van aard zijn.
Ontwikkeltraject doelgroepers	Eenmalige kosten voor de initiële opzet van ontwikkeltrajecten voor doelgroep medewerkers.	Alleen de ontwikkelkosten voor het traject zijn incidenteel. Structurele kosten voor uitvoering en begeleiding vallen buiten deze reservering.
Positionering huisvesting	Eenmalige voorbereidings- en projectmanagementkosten in het kader van de herinrichting en modernisering van het pand ten behoeve van het ontwikkelbedrijf.	Het betreft hier alleen de eenmalige kosten voor o.a. tekeningen (€ 50k) en projectmanagement (€ 283k). Structurele lasten zoals afschrijvingen zijn uitgesloten.
Positionering internet portaal	Eenmalige kosten voor het aanpassen van het internetportaal van Provalu op basis van de nieuwe positionering en een uitgewerkt marketingplan.	Het betreft een eenmalige aanpassing. Structurele lasten zoals onderhoud vallen buiten deze reservering.
Organisatie aanpassing	Kosten voor tijdelijke inhuur, verstrekking van VSO’s en begeleiding ten behoeve van aanpassing van de organisatiestructuur in het kader van de transitie naar ontwikkelbedrijf.	Alleen de inzet van tijdelijke capaciteit en incidentele voorzieningen vallen binnen de reserve.
ICT	Kosten voor de migratie van het IT-landschap van on-premise naar de Cloud, inclusief implementatie en training.	De migratie en training zijn eenmalig van aard. Structurele kosten zoals licenties zijn uitgesloten.
Onvoorzien	Voor onvoorziene, nog niet gespecificeerde, maar met de doorontwikkeling samenhangende incidentele uitgaven.	Uitsluitend incidentele kosten in het kader van de doorontwikkeling kunnen uit dit deel van de reserve worden gefinancierd.

6.2.5. Voorzieningen

De GR KDB heeft geen voorzieningen gevormd.

6.2.6. EMU-saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting vastgelegd dat het geraamde EMU-saldo over het vorig begrotingsjaar, het begrotingsjaar jaar en de drie daar op volgende jaren moet worden opgenomen. Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo waarin het exploitatie resultaat wordt gecorrigeerd voor baten en lasten die geen financiële uitgaven of inkomsten zijn.

EMU-saldo (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-547	-688	-171	-35	-
Mutatie (im)materiële vaste activa	-1	-2.650	393	393	393
Mutatie voorzieningen	-	-	-	-	-
Mutatie voorraden	-	-	-	-	-
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	**-549**	**-3.338**	**222**	**358**	**393**

6.2.7. Overzicht per taakveld

Conform het BBV dient een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld te worden opgenomen. Hierna is een totaaloverzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld voor het begrotingsjaar 2027 opgenomen.

Overzicht taakvelden (in duizenden euro's)	**Lasten**	**Baten**	**Resultaat per taakveld**
0.4 Overhead	-1.420	484	-936
0.5 Treasury	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	0	688	688
6.4 Begeleide participatie (module A Wsw)	-17.056	17.213	156
6.5 Arbeidsparticipatie (module B Beschut en module C Re-integratie)	-9.990	10.081	92
Stand per 31 december	**-28.466**	**28.466**	**0**

7. Bijlage 1: Bijdragen per gemeente

De onderstaande tabellen bevatten de totale bijdrage per gemeente voor alle modules tezamen en de bijdrage per gemeente per module. Wijzigingen van de kostenverdeling van de herziene begroting 2026 ten opzichte van de begroting 2026 hangen af van de aanpassingen in de berekeningen van de modules. Deze worden jaarlijks herzien op basis van de dan laatst bekende septembercirculaires. De verschillen worden toegelicht in hoofdstuk 3 van de begroting (zie aldaar).

Gemeentelijke bijdrage - Alle modules (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Hillegom	2.416	2.544	2.328	2.245	2.239
Katwijk	8.480	8.998	8.399	8.114	7.561
Lisse	2.390	2.564	2.353	2.302	2.227
Noordwijk	3.786	4.095	3.808	3.651	3.435
Teylingen	3.952	4.121	3.835	3.562	3.482
Wassenaar	1.138	1.130	1.106	1.082	1.064
Oegstgeest	662	650	600	590	582
Totaal	**22.825**	**24.103**	**22.428**	**21.547**	**20.589**

Volledigheidshalve wordt hier nog opgemerkt dat in het kader van het project ‘Sturing & Samenwerking’ de verdeelsleutels, op basis waarvan de kosten van de modules worden verdeeld over de gemeenten, zijn geëvalueerd. De verdeelsleutels die hierna per module zijn toegepast zijn hierop gebaseerd.

Gemeentelijke bijdrage - Module A Wsw (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Hillegom	1.685	1.669	1.566	1.465	1.441
Katwijk	6.560	6.678	6.318	5.988	5.389
Lisse	1.685	1.710	1.582	1.515	1.422
Noordwijk	2.458	2.477	2.320	2.134	1.886
Teylingen	2.936	2.899	2.759	2.461	2.356
Wassenaar	1.138	1.130	1.106	1.082	1.064
Oegstgeest	662	650	600	590	582
Totaal	**17.123**	**17.213**	**16.251**	**15.235**	**14.140**

De kosten van module A Wsw worden over de deelnemende gemeente verdeeld op basis van de prognose van het gemiddeld aantal SE’s per gemeente, welke zijn gebaseerd op de septembercirculaire van 2025.

Gemeentelijke bijdrage - Module B Beschut (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Hillegom	344	386	265	275	284
Katwijk	749	841	577	597	619
Lisse	263	295	203	210	217
Noordwijk	425	477	327	339	351
Teylingen	445	500	343	355	368
Wassenaar*	-	-	-	-	-
Oegstgeest*	-	-	-	-	-
Totaal	**2.226**	**2.500**	**1.715**	**1.776**	**1.840**

* Nemen niet deel aan module 'B Beschut'. De gemeentelijke bijdrage betreft hier de inkoop van beschutte werkplekken door deze gemeenten.

De kosten van module B Beschut worden over de deelnemende gemeente verdeeld op basis van de verwachte realisatie.

Gemeentelijke bijdrage - Module C Re-integratie (in duizenden euro's)	**Herziene begroting 2026**	**Begroting 2027**	**Begroting 2028**	**Begroting 2029**	**Begroting 2030**
Hillegom	387	489	497	506	514
Katwijk	1.171	1.480	1.504	1.529	1.553
Lisse	442	559	568	577	587
Noordwijk	903	1.141	1.160	1.179	1.198
Teylingen	571	722	734	746	758
Wassenaar*	-	-	-	-	-
Oegstgeest*	-	-	-	-	-
Totaal	**3.476**	**4.391**	**4.463**	**4.536**	**4.609**

* Nemen niet deel aan module 'C Re-integratie'.

De kosten van module C Re-integratie worden over de deelnemende gemeente verdeeld op basis van het aantal bijstandsuitkeringen (50%) en het aantal huishoudens met een laag inkomen (50%) per gemeente.